

SŁOWO

WILNO, Czwartek 8 maja 1930 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Ad. Mickiewicza 4 otwarta od 9 do 4. Telefony: Redakcji 17-82, administracji 228 druk 262.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE — ul. Szopyńskiego — A. Łaszak.
 BIENIAKONIE, — Róża Kojewy.
 BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
 DĄBRÓWKA (Polesie) — Księgarnia K. Małnowskiego.
 DUKSZTY — Bilet Kojewy.
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierz.
 GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 HRODZIEJ — Dworzec Kojewy — K. Smarzyński.
 WIENIEC — sklep tytoniowy S. Zwierzynski.
 KLECK — sklep „Jedność”.
 LIDA — ul. Świdzińska 13, S. Małach.
 MŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEZ — ul. Białostocka, Księgarnia Jazwińskiego.
 NOWOGRODEK — Kiosk Ś. Michałskiego.
 N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 OSZMIANA — Księgarnia Spółd. Nancz.
 PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
 POSTAWY — Księgarnia Polskiej Matury Szkolnej.
 SŁONIM — Księgarnia D. Lubowicza, ul. Mickiewicza 12.
 STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
 WILEJKI POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewski.
 WARSZAWA — T-wa Księg. Kol. „Ruch”.
 WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

PRENUMERATA miesięczna z odliczeniem do sumy lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicznie 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 86250. W sprzedaży detalicznej, cena pojedynczego numeru 80 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja nie odpowiada za zamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmiarów ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz odmierny jednostronny na stronie 1 i 3 gr., 2 i 4 gr., 5 i 6 gr. 7 gr. 8 gr. 9 gr. 10 gr. 11 gr. 12 gr. 13 gr. 14 gr. 15 gr. 16 gr. 17 gr. 18 gr. 19 gr. 20 gr. 21 gr. 22 gr. 23 gr. 24 gr. 25 gr. 26 gr. 27 gr. 28 gr. 29 gr. 30 gr. 31 gr. 32 gr. 33 gr. 34 gr. 35 gr. 36 gr. 37 gr. 38 gr. 39 gr. 40 gr. 41 gr. 42 gr. 43 gr. 44 gr. 45 gr. 46 gr. 47 gr. 48 gr. 49 gr. 50 gr. 51 gr. 52 gr. 53 gr. 54 gr. 55 gr. 56 gr. 57 gr. 58 gr. 59 gr. 60 gr. 61 gr. 62 gr. 63 gr. 64 gr. 65 gr. 66 gr. 67 gr. 68 gr. 69 gr. 70 gr. 71 gr. 72 gr. 73 gr. 74 gr. 75 gr. 76 gr. 77 gr. 78 gr. 79 gr. 80 gr. 81 gr. 82 gr. 83 gr. 84 gr. 85 gr. 86 gr. 87 gr. 88 gr. 89 gr. 90 gr. 91 gr. 92 gr. 93 gr. 94 gr. 95 gr. 96 gr. 97 gr. 98 gr. 99 gr. 100 gr. 101 gr. 102 gr. 103 gr. 104 gr. 105 gr. 106 gr. 107 gr. 108 gr. 109 gr. 110 gr. 111 gr. 112 gr. 113 gr. 114 gr. 115 gr. 116 gr. 117 gr. 118 gr. 119 gr. 120 gr. 121 gr. 122 gr. 123 gr. 124 gr. 125 gr. 126 gr. 127 gr. 128 gr. 129 gr. 130 gr. 131 gr. 132 gr. 133 gr. 134 gr. 135 gr. 136 gr. 137 gr. 138 gr. 139 gr. 140 gr. 141 gr. 142 gr. 143 gr. 144 gr. 145 gr. 146 gr. 147 gr. 148 gr. 149 gr. 150 gr. 151 gr. 152 gr. 153 gr. 154 gr. 155 gr. 156 gr. 157 gr. 158 gr. 159 gr. 160 gr. 161 gr. 162 gr. 163 gr. 164 gr. 165 gr. 166 gr. 167 gr. 168 gr. 169 gr. 170 gr. 171 gr. 172 gr. 173 gr. 174 gr. 175 gr. 176 gr. 177 gr. 178 gr. 179 gr. 180 gr. 181 gr. 182 gr. 183 gr. 184 gr. 185 gr. 186 gr. 187 gr. 188 gr. 189 gr. 190 gr. 191 gr. 192 gr. 193 gr. 194 gr. 195 gr. 196 gr. 197 gr. 198 gr. 199 gr. 200 gr. 201 gr. 202 gr. 203 gr. 204 gr. 205 gr. 206 gr. 207 gr. 208 gr. 209 gr. 210 gr. 211 gr. 212 gr. 213 gr. 214 gr. 215 gr. 216 gr. 217 gr. 218 gr. 219 gr. 220 gr. 221 gr. 222 gr. 223 gr. 224 gr. 225 gr. 226 gr. 227 gr. 228 gr. 229 gr. 230 gr. 231 gr. 232 gr. 233 gr. 234 gr. 235 gr. 236 gr. 237 gr. 238 gr. 239 gr. 240 gr. 241 gr. 242 gr. 243 gr. 244 gr. 245 gr. 246 gr. 247 gr. 248 gr. 249 gr. 250 gr. 251 gr. 252 gr. 253 gr. 254 gr. 255 gr. 256 gr. 257 gr. 258 gr. 259 gr. 260 gr. 261 gr. 262 gr. 263 gr. 264 gr. 265 gr. 266 gr. 267 gr. 268 gr. 269 gr. 270 gr. 271 gr. 272 gr. 273 gr. 274 gr. 275 gr. 276 gr. 277 gr. 278 gr. 279 gr. 280 gr. 281 gr. 282 gr. 283 gr. 284 gr. 285 gr. 286 gr. 287 gr. 288 gr. 289 gr. 290 gr. 291 gr. 292 gr. 293 gr. 294 gr. 295 gr. 296 gr. 297 gr. 298 gr. 299 gr. 300 gr. 301 gr. 302 gr. 303 gr. 304 gr. 305 gr. 306 gr. 307 gr. 308 gr. 309 gr. 310 gr. 311 gr. 312 gr. 313 gr. 314 gr. 315 gr. 316 gr. 317 gr. 318 gr. 319 gr. 320 gr. 321 gr. 322 gr. 323 gr. 324 gr. 325 gr. 326 gr. 327 gr. 328 gr. 329 gr. 330 gr. 331 gr. 332 gr. 333 gr. 334 gr. 335 gr. 336 gr. 337 gr. 338 gr. 339 gr. 340 gr. 341 gr. 342 gr. 343 gr. 344 gr. 345 gr. 346 gr. 347 gr. 348 gr. 349 gr. 350 gr. 351 gr. 352 gr. 353 gr. 354 gr. 355 gr. 356 gr. 357 gr. 358 gr. 359 gr. 360 gr. 361 gr. 362 gr. 363 gr. 364 gr. 365 gr. 366 gr. 367 gr. 368 gr. 369 gr. 370 gr. 371 gr. 372 gr. 373 gr. 374 gr. 375 gr. 376 gr. 377 gr. 378 gr. 379 gr. 380 gr. 381 gr. 382 gr. 383 gr. 384 gr. 385 gr. 386 gr. 387 gr. 388 gr. 389 gr. 390 gr. 391 gr. 392 gr. 393 gr. 394 gr. 395 gr. 396 gr. 397 gr. 398 gr. 399 gr. 400 gr. 401 gr. 402 gr. 403 gr. 404 gr. 405 gr. 406 gr. 407 gr. 408 gr. 409 gr. 410 gr. 411 gr. 412 gr. 413 gr. 414 gr. 415 gr. 416 gr. 417 gr. 418 gr. 419 gr. 420 gr. 421 gr. 422 gr. 423 gr. 424 gr. 425 gr. 426 gr. 427 gr. 428 gr. 429 gr. 430 gr. 431 gr. 432 gr. 433 gr. 434 gr. 435 gr. 436 gr. 437 gr. 438 gr. 439 gr. 440 gr. 441 gr. 442 gr. 443 gr. 444 gr. 445 gr. 446 gr. 447 gr. 448 gr. 449 gr. 450 gr. 451 gr. 452 gr. 453 gr. 454 gr. 455 gr. 456 gr. 457 gr. 458 gr. 459 gr. 460 gr. 461 gr. 462 gr. 463 gr. 464 gr. 465 gr. 466 gr. 467 gr. 468 gr. 469 gr. 470 gr. 471 gr. 472 gr. 473 gr. 474 gr. 475 gr. 476 gr. 477 gr. 478 gr. 479 gr. 480 gr. 481 gr. 482 gr. 483 gr. 484 gr. 485 gr. 486 gr. 487 gr. 488 gr. 489 gr. 490 gr. 491 gr. 492 gr. 493 gr. 494 gr. 495 gr. 496 gr. 497 gr. 498 gr. 499 gr. 500 gr. 501 gr. 502 gr. 503 gr. 504 gr. 505 gr. 506 gr. 507 gr. 508 gr. 509 gr. 510 gr. 511 gr. 512 gr. 513 gr. 514 gr. 515 gr. 516 gr. 517 gr. 518 gr. 519 gr. 520 gr. 521 gr. 522 gr. 523 gr. 524 gr. 525 gr. 526 gr. 527 gr. 528 gr. 529 gr. 530 gr. 531 gr. 532 gr. 533 gr. 534 gr. 535 gr. 536 gr. 537 gr. 538 gr. 539 gr. 540 gr. 541 gr. 542 gr. 543 gr. 544 gr. 545 gr. 546 gr. 547 gr. 548 gr. 549 gr. 550 gr. 551 gr. 552 gr. 553 gr. 554 gr. 555 gr. 556 gr. 557 gr. 558 gr. 559 gr. 560 gr. 561 gr. 562 gr. 563 gr. 564 gr. 565 gr. 566 gr. 567 gr. 568 gr. 569 gr. 570 gr. 571 gr. 572 gr. 573 gr. 574 gr. 575 gr. 576 gr. 577 gr. 578 gr. 579 gr. 580 gr. 581 gr. 582 gr. 583 gr. 584 gr. 585 gr. 586 gr. 587 gr. 588 gr. 589 gr. 590 gr. 591 gr. 592 gr. 593 gr. 594 gr. 595 gr. 596 gr. 597 gr. 598 gr. 599 gr. 600 gr. 601 gr. 602 gr. 603 gr. 604 gr. 605 gr. 606 gr. 607 gr. 608 gr. 609 gr. 610 gr. 611 gr. 612 gr. 613 gr. 614 gr. 615 gr. 616 gr. 617 gr. 618 gr. 619 gr. 620 gr. 621 gr. 622 gr. 623 gr. 624 gr. 625 gr. 626 gr. 627 gr. 628 gr. 629 gr. 630 gr. 631 gr. 632 gr. 633 gr. 634 gr. 635 gr. 636 gr. 637 gr. 638 gr. 639 gr. 640 gr. 641 gr. 642 gr. 643 gr. 644 gr. 645 gr. 646 gr. 647 gr. 648 gr. 649 gr. 650 gr. 651 gr. 652 gr. 653 gr. 654 gr. 655 gr. 656 gr. 657 gr. 658 gr. 659 gr. 660 gr. 661 gr. 662 gr. 663 gr. 664 gr. 665 gr. 666 gr. 667 gr. 668 gr. 669 gr. 670 gr. 671 gr. 672 gr. 673 gr. 674 gr. 675 gr. 676 gr. 677 gr. 678 gr. 679 gr. 680 gr. 681 gr. 682 gr. 683 gr. 684 gr. 685 gr. 686 gr. 687 gr. 688 gr. 689 gr. 690 gr. 691 gr. 692 gr. 693 gr. 694 gr. 695 gr. 696 gr. 697 gr. 698 gr. 699 gr. 700 gr. 701 gr. 702 gr. 703 gr. 704 gr. 705 gr. 706 gr. 707 gr. 708 gr. 709 gr. 710 gr. 711 gr. 712 gr. 713 gr. 714 gr. 715 gr. 716 gr. 717 gr. 718 gr. 719 gr. 720 gr. 721 gr. 722 gr. 723 gr. 724 gr. 725 gr. 726 gr. 727 gr. 728 gr. 729 gr. 730 gr. 731 gr. 732 gr. 733 gr. 734 gr. 735 gr. 736 gr. 737 gr. 738 gr. 739 gr. 740 gr. 741 gr. 742 gr. 743 gr. 744 gr. 745 gr. 746 gr. 747 gr. 748 gr. 749 gr. 750 gr. 751 gr. 752 gr. 753 gr. 754 gr. 755 gr. 756 gr. 757 gr. 758 gr. 759 gr. 760 gr. 761 gr. 762 gr. 763 gr. 764 gr. 765 gr. 766 gr. 767 gr. 768 gr. 769 gr. 770 gr. 771 gr. 772 gr. 773 gr. 774 gr. 775 gr. 776 gr. 777 gr. 778 gr. 779 gr. 780 gr. 781 gr. 782 gr. 783 gr. 784 gr. 785 gr. 786 gr. 787 gr. 788 gr. 789 gr. 790 gr. 791 gr. 792 gr. 793 gr. 794 gr. 795 gr. 796 gr. 797 gr. 798 gr. 799 gr. 800 gr. 801 gr. 802 gr. 803 gr. 804 gr. 805 gr. 806 gr. 807 gr. 808 gr. 809 gr. 810 gr. 811 gr. 812 gr. 813 gr. 814 gr. 815 gr. 816 gr. 817 gr. 818 gr. 819 gr. 820 gr. 821 gr. 822 gr. 823 gr. 824 gr. 825 gr. 826 gr. 827 gr. 828 gr. 829 gr. 830 gr. 831 gr. 832 gr. 833 gr. 834 gr. 835 gr. 836 gr. 837 gr. 838 gr. 839 gr. 840 gr. 841 gr. 842 gr. 843 gr. 844 gr. 845 gr. 846 gr. 847 gr. 848 gr. 849 gr. 850 gr. 851 gr. 852 gr. 853 gr. 854 gr. 855 gr. 856 gr. 857 gr. 858 gr. 859 gr. 860 gr. 861 gr. 862 gr. 863 gr. 864 gr. 865 gr. 866 gr. 867 gr. 868 gr. 869 gr. 870 gr. 871 gr. 872 gr. 873 gr. 874 gr. 875 gr. 876 gr. 877 gr. 878 gr. 879 gr. 880 gr. 881 gr. 882 gr. 883 gr. 884 gr. 885 gr. 886 gr. 887 gr. 888 gr. 889 gr. 890 gr. 891 gr. 892 gr. 893 gr. 894 gr. 895 gr. 896 gr. 897 gr. 898 gr. 899 gr. 900 gr. 901 gr. 902 gr. 903 gr. 904 gr. 905 gr. 906 gr. 907 gr. 908 gr. 909 gr. 910 gr. 911 gr. 912 gr. 913 gr. 914 gr. 915 gr. 916 gr. 917 gr. 918 gr. 919 gr. 920 gr. 921 gr. 922 gr. 923 gr. 924 gr. 925 gr. 926 gr. 927 gr. 928 gr. 929 gr. 930 gr. 931 gr. 932 gr. 933 gr. 934 gr. 935 gr. 936 gr. 937 gr. 938 gr. 939 gr. 940 gr. 941 gr. 942 gr. 943 gr. 944 gr. 945 gr. 946 gr. 947 gr. 948 gr. 949 gr. 950 gr. 951 gr. 952 gr. 953 gr. 954 gr. 955 gr. 956 gr. 957 gr. 958 gr. 959 gr. 960 gr. 961 gr. 962 gr. 963 gr. 964 gr. 965 gr. 966 gr. 967 gr. 968 gr. 969 gr. 970 gr. 971 gr. 972 gr. 973 gr. 974 gr. 975 gr. 976 gr. 977 gr. 978 gr. 979 gr. 980 gr. 981 gr. 982 gr. 983 gr. 984 gr. 985 gr. 986 gr. 987 gr. 988 gr. 989 gr. 990 gr. 991 gr. 992 gr. 993 gr. 994 gr. 995 gr. 996 gr. 997 gr. 998 gr. 999 gr. 1000 gr.

O akcje unijną na Wschodzie Polski

Autorka artykułu „Nieoczekiwana kropka nad niewyraźnym i” podpisany literami J. K. ki. (Słowo 1 maja br.) zapewne ma poczucie żalunku, że od krył wielkie niebezpieczeństwo, grożące narodowości i państwu. Odkrył mianowicie, że akcja unijna, prowadzona na naszych kresach przez Kościół katolicki, jest robotą niebezpieczną, bo jest to „roboty rusyfikatorska ze strony Rosjan - emigrantów, bo jest prowadzona w „obrazdaku rosyjskim”, bo jako taka „dąży do wynarodowienia szerokiej mas ludu białoruskiego i do przerobienia go na Rosjan”. Stąd wyprowadził został wniosek, że „ten obrazek jest bronią polityczną w grze, obliczonej na daleką metę — na rzecz carskiej Rosji, a ten wniosek skłonił autorkę artykułu do rzucenia końcowego pytania: „czy praca Polaków nad rozwojem obrazdaku grecko - rosyjskiego w Polsce nie ma cechy zdrady narodowej i państwowej?”

Zapewne, sam sobie w duchu odpowiedział, że tak! Oczywiście zasługując na wielką pochwałę troska autorka o dobro narodu polskiego i bezpieczeństwo polskiego państwa, która podkopywała mu to alarmujące pytanie. Ale nastawa się pytanie inne, czy za troskany o salus Republicae autor miał dostateczne podstawy do puszczenia w świat takiego alarmu, który zakrawa poniekąd na polityczne denuncjacje?

Chociaż bezpośrednio nie zamierzasz, bo w akcji misyjnej nie pracujący, interesujący się wszelką akcją unijną na naszych kresach wschodnich, pragnąłbym wykaazać, że alarm, podnieśiony przez autorkę „Kropki”, jest fałszywym, opartym na ni eporozumieniu i niezrozumieniu sprawy, której dotyczy.

Najpierw co do kompetencji autorki. Autor, według wszelkiej pewności kresowiec, tak pisze, jakby o prowadzonej przez Kościół akcji unijnej wiedział coś jedynie z plotek, z nastyszy, ja: to mowa. A miał chyba sposobność osobiste zetknięcia się z „bratnymi jezuitami” i „jezuitkami” z ul. Piłsudskiego; mógł być łatwo postuchać kazań w kilku unickich kościołach, choćby w owych „bratnych jezuitów” w Albertynie; mógł o tej całej akcji, o jej początkach, zasadach i metodach zasięgnąć autentycznych wiadomości w biurach biskupich w Wilnie, Pińsku, Siedlcach, Łucku, pod których kierunkiem i jurysdykcją akcja ta jest prowadzona. Osnowa wszelkie artykułu nie upoważnia wcale do wniosku, by autor cokolwiek z tego zrobił dla lepszego poinformowania się o sprawie, która go tak zafrapowała. Oparł się na różnych „nowi się”, „opowiada się”, którym wys trazona wyobraźnia nadała kształt jakiegoś sprzyśnięcia na bezpieczeństwo Polski. Wpadł mu przy okazji do ręki numer piemka, wydawanego w Paryżu dla Rosjan emigrantów, nawróconych tam do katolicyzmu i z niego cytując pewne nazwiska cyfry, które wydają mu się rewelacyjnymi. A tymczasem o tych samych sprawach pisze się przecie do kilku lat w pismach polskich, w „Miszach Katherickich”, w „Przeglądzie Powszechnym” i innych; opisuje się każdy niemal szczegół rozwijającej się akcji, bro ni się jej przed niezrozumieniem i zarzutami. O tem wszystkim autor „Kropki” nic nie wie. Dziwi go co wyczytał w paryskim „Błagowieściu”, gdy tymczasem to samo mógł znaleźć w wydawanym w Wilnie od kilku lat, za aprobatą miejscowej władzy kościelnej, rosyjskim „Chryścianie”, albo w warszawskim „Kittiezu”. Zgorszony i wyleknioty, „odkrywa” rzeczy, które dzieją się przecie nie w żadnych konspiracyjnych podziemiach, ale w pełnym świetle słonecznym, pod kierunkiem biskupów katolickich, polskich, pod czujnym okiem władz świeckich i policji. Jak wi dzimy, znajomość rzeczy, o których pisze, jest u autorka mała, raczej „żadna”, mówiąc z niemiecką, i dziwić się należy, że z tak ubogim ekwipunkiem wystąpił do walki z niebezpieczeństwem, które poczytuje za tak wielkie.

Ala cóż to tak nie spodobało się autorowi w akcji unijnej? Rażą go najpierw „egzotyczne postacie” kapłanów, pracujących w tej akcji, ich „nieco za efektowne metamorfozy”, konkretnie mówiąc ich „brody”. Naprawdę jestem wprost żażenowany, że o takich głupstwach na łamach poważnego dziennika zmuszony jestem z kimś się rozprawiać. Autor „Kropki” robi mi wrażenie człowieka, który z zaścianka swego na świat Boży nie wyjrzał, o powszechności Kościoła katolickiego nie słyszał, historji misyj katolickich nie zna. Misjonarze katolicy, przejeżdżając po wszech świecie, wszyscy dla prawdziwego wiary, nie

takie przechodzili metamorfozy, jak te, które autora tak gorszą. Francuzi, Włosi, i Polacy, kiedy było potrzeba, przekształcali się w chińskich mandarynów, indyjskich braminów, przyjmując nie tylko ich strój, ale sposób życia; raz sobie goilił głowy, pozostawiając warkocz, drugi raz nakładali na nie turbany, czy fezy; raz się charakteryzują na Anglików, drugi raz obrastają jak nie dźwiedzie. Robili to wszystko i robią, by odpowiedzieć wskazaniom swego prototypu, św. Pawła Apostoła: „dla wszystkich stałem się wszystkim, abym wszystkim pozyskał dla Chrystusa”. Cóż tedy dziwnego, że posłani do pracy wśród prawosławnych na naszych kresach misjonarze, lub duchowni dopiero z prawosławia nawróceni, uważają za konieczne przystosować się, powiedzmy, do miejscowej mody, do tego obrazu duchownej osoby, jaki się wyrzył w wyobraźni ludzi danego środowiska? W gruncie rzeczy do tego nowego swojego wyglądu (konwertyzm do starego) tak ino są przywiązani, że z równą gotowością gościć się będą kilka razy na dzień, jeśli to ułatwi im pracę. Wszczyniac z tak błahego powodu jakąś dyskusję, snuć z wyglądu księdza domysły o jego sympatiach politycznych, lub cenić podobnym, jak to czyni autor omawianego artykułu, jest to tak dalekiem od ducha prawdziwego Chrystusowego Kościoła, że raczej

trzeba to uważać za objaw owego ciasnego horyzontu myśli, jaki jest właściwy wchodniemu prawosławiu, które na takim tle rodziło poważne schizmy i rozdziały w swem łonie. Brody? Autor „Kropki” zdaje się z niejaką sympatią odnosi się do unji św. Józafata, przeciwstawiając ją (dzisiejszej akcji unijnej; możeby powiedział: czy widział jaki portret, przedstawiający tego Świętego katolickiego bez brody? Ale i o tym Świętym wie może tylko coś nie coś ze słyszenia, skoro nawet imię jego pisze niepoprawnie.

Przejdźmy do drugiego punktu. Autor „Kropki nieoczekiwanej” odróżnia aż cztery odmiany „Kościółów unickich”, tak iż, jak sam przyznaje, można aż „głowie stracić”. Mówi o Kościele św. Józafata, o Kościele unickim na Podlasiu, o innym w Małopolsce, wreszcie szerzonym obecnie na kresach obrazdek wschodni uważa za „czwarty Kościół grecko - unicki, który nie ma nic wspólnego z trzema poprzednimi”, i na ten czwarty właśnie uderza w swym artykule. Otóż te dystynkcje nie mają dostatecznej podstawy. Jako trochę lepiej z temi rzeczami obeznany, śmiejęm upewnić autorkę, że rzekome „cztery” obrazdki, czy cztery Kościoły unickie, nietyko mają dużo wspólnego ale są jednym i tym samym obrazdkiem. Tylko autor wziął go w różnych czasach i w różnych częściach Rzeczy

pospolitej i stąd doznał złudzenia wielkości.

Jeżeli chodzi o rozmiatość obrazdów, to trzeba jej szukać gdzie indziej. Mianowicie poza tym obrazdkiem, który nosi nazwę greckiego, czy wschodnio - słowiańskiego, czy bizantyjskiego — w Kościele katolickim istnieje jeszcze sześć innych obrazdów (trzy zachodnie i trzy wschodnie), z których jednym tylko jest obrazdek łaciński - rzymski przez nas Polaków przyjęty. Wszystkie te obrazdki mają prawo oby watełstwa w Kościele, wszystkimi opiekują się Stolica Apostolska, wszystkie w samym centrum chrześcijaństwa, Rzymie, posiadają swoje świątynie, i nikt tam z tego powodu „głowy nie traci”. Raczej podziwia każdy bogactwo form, uniwersalizm, tolerancję prawdziwego Chrystusowego Kościoła, rażąc pod tym względem odbiegające od ciasnoty schizmy, która uznaje tylko jeden obrazdek, bizantyjski.

Ala tu, w Polsce, nie mamy do czynienia z wszystkimi temi obrazdkami. Mamy ich wszakże trzy: rzymski, ormiański i grecki, o którym obecnie rozprawiamy. Ten jest tym samym obrazdkiem w Małopolsce i na kresach północnych; ten sam obrazdek istniał tu przed Siemaszką i na Podlasiu przed Popielem. Oczywiście ten obrazdek ulegał pewnej ewolucji i lokalnym barbarwieniom (podobnie jak się to dzieje

nawet z obrazdkiem łacińskim w różnych krajach i czasach), więc nie dziwnego, że można zauważyć pewne różnice między tem, co było w Kościele św. Józafata, a tem, co widzimy w Galicji, lub teraz na kresach, są to wszakże różnice drugorzędne, nie upoważniające do twierdzenia, że między temi obrazdkami „niema nic wspólnego”. Jeżeli chodzi o podobieństwa czy różnice, to obrazdek dzisiaj na Kresach szerzony może jest bliższy do obrazdka św. Józafata, wogóle do obrazdka na Rusi zaraz po Unji Brzeskiej, niż ten ostatni do obrazdka z roku 1830, kiedy to unja przeszła już kilkunastoletni okres rozwoju i stabilizacji. Ewolucję tę zburzył Siemaszko i dziś, kiedy ludność przyzwyczała się już do wielu szczegółów obrazdkowych wspól nych z Moskwą, byboby rzeczą nierozumną chcieć na nowo gwałtem to burzyć, a przywracać wszystko, co było przed stu laty. Dlatego akcja unijna na kresach bierze obrazdek takim, jakim go tutaj znajduje w obecnej dobie; oczyszcza go tylko z wyraźnych „namion kościelnego odszczepieństwa, wprowadzając modlitwę za Ojca św., i usiłuje potem tchnąć w niego katolickiego ducha, uczynić zeń narzędzie katolickiego wychowania ludu. Autorowi „Kropki” nie podoba się to, jako konserwowanie „rosyjskości”, tem nie mniej jest to metoda rozumna, a przy

tem wyraźnie polecona przez Stolicę świętą i znana episkopatowi polskiemu akcją tą kierującemu. Gdzie jednak ludność, nawrócona do katolicyzmu, ma żywsze tradycje pewnych różnic obrzędowych, jakie istniały w przededniu kasaty unji, tam się jej uwzględnia, jak to widać ze sprawozdania z konferencji w tej sprawie, odbytej w przeszłym roku w Siedlcach. Wogóle kwestja różnic obrzędowych jest bardzo dyskutowana przez samych pionierów akcji unickiej; debatowano nad nią szczegółowo na konferencji, odbytej świeżo w Pińsku. Nic się nie robi, co by nie było gruntownie przemysłaniem i nie uzyskało aprobaty władz kościelnych.

Dalej autor nie może się polapać w sprawie hierarchicznej organizacji unji. O nowej akcji pisze: „Nie jest to właściwie kościół, bo nie ma własnej hierarchji, jest to tylko obrazdek wschodni Kościoła katolickiego”. Słowem, jak to kiedyś powiedział jeden z carów, nie jest to ni mięso, ni ryba. A tymczasem jest to rzecz arcyprostą dla każdego kto rozumie, co jest Kościół, co wiara, a co obrazdek. Kościół katolicki jest tylko jeden, zementowany tą samą wiarą i hierarchiczną zależnością od Rzymu. Pojęcie Kościoła unickiego nie jest pojęciem współzrędnem, a tem mniej przeciwstawnem pojęciu Kościoła katolickiego, lecz, podobnym. Unja jest składową częścią Kościoła katolickiego. Kościół unicki w Galicji jest tak samo katolickim, jak Kościół łaciński polski w Wilnie. A z drugiej strony można go tak samo nazwać „tylko obrazdkiem wschodnim Kościoła katolickiego”, jak nazywany wschodnią obecnie unję. Z reguły wschodni obrazdek posiada własną hierarchiczną organizację, ale wyjątkowo może jej nie posiadać, tam na przykład gdzie została ona zniszczona przez jakieś prześladowanie, albo gdzie nie zdążyło się jeszcze utworzyć. W tych wypadkach, według praw Kościoła, określonych jeszcze w XIII wieku na IV Soborze Laterańskim, katolicy wschodniego obrazdka podlegają jurysdykcji biskupów łacińskich, którzy jednak są obowiązani, o ile to jest możliwe, dostarczać im kapłanów ich rodzimego obrazdka. W myśl tej zasady, kiedy zdrada Siemaszki unicestwiła hierarchję unicką na Białej Rusi, Pius IX papież paru dekretemi polecił episkopatowi łacińskiemu w Rosji, by roztoczył duchowną opiekę nad unitami, którzy chcieli wytrwać przy wierze ojców. Tylko brutalność carskiej polityki uniemożliwiła wykonanie tego polecenia. Natomiast, skoro ta przemocniła, skoro powstała Rzeczpospolita Polska, na sumieniu biskupów polskich zaciążył obowiązek w jednym miejscu (naprz. na Podlasiu) dostarczenia kapłanów tym z byłych unitów, którzy pragnęli zachować zarówno wiarę katolicką, jak i obrządek rodzimy, w drugim — podjęcia akcji misyjnej dla odzyskania dla Kościoła potomków tych, co niegdyś do unji należeli. W jednym i drugim wypadku trzeba było podjąć organizowanie ośrodków obrazdka wschodniego pod jurysdykcją łacińską w braku na tych obszarach innej, to znaczy wschodniej hierarchji katolickiej. I tak też uczyniono za wyrazną aprobatą Stolicy Apostolskiej. Czy hierarchja wschodnia katolicka zostanie tu wznowiona, czy też dłużej a może na bardzo długo pozostanie obecny status quo, to zależy będzie od postępów katolicyzacji tego kraju i od wielu innych jeszcze czynników, w ostateczności od Rzymu, do którego należy tu głos ostateczny. We Włoszech naprz. tak zwani Italo - grekowie wschodniego obrazdka podlegali jurysdykcji łacińskich biskupów przez kilka wieków. W żadnym więc razie nie należy w obecnym porządku na naszych kresach upatrywać czegoś dziwnego, niezrozumiałego, ani łamać sobie głowy nad tem, nad czem czuwa kompetentna władza kościelna.

X. Jan Urban T. J.

Z ZA KORDONÓW

Łotwa zawsze po stronie Polski
Wywiad z gen. Radzińszem

RYGA, 7 V. Pat. „Pedeja Bridi” zamieściła wywiad z szefem wyszkolenia armji łotewskiej gen. Radzińszem. General poruszył kwestję wyszkolenia wojskowego i znaczenia konferencji rozbrojeniowej oraz wyraził swe zdanie co do budowy fortecz, przyczem powołał się na praktykę niemiecką, która polegała na tem, że miljonowe sumy przeznaczaly Niemcy zamiast na budowę fortecz, na budowę dróg, szos i kolei strategicznych.

Tego samego systemu trzyma się obecnie Polska na granicy sowieckiej. Przeprowadza ona intensywnie budowę dróg komunikacyjnych i główną uwagę zwraca na wyszkolenie. Na Łotwie natomiast budowa dróg nie ma najmniejszego znaczenia strategicznego i w tych kwestiach uwzględnienie są jedynie postulaty partynje. Zdaniem gen. Radzińsza ani armja łotewska, ani estońska, ani też łitewska, pomijając już jej liczebność, nawet z punktu widzenia wyszkolenia i uzbrojenia nie może stawić czoła Rosji sowieckiej. Jednym takim państwem na Wschodzie jest Polska.

Należy przytem stwierdzić, że jeśli w Rosji sowieckiej jest coś dobrego, to jest nlem armja. Na czele armji sowieckiej stoją przeważnie byli oficerowie dawnej Rosji i gdyby rząd Stalina miał całkowicie do nich zaufanie, to jużby dawno wojna wybuchła między Polską a Rosją sowiecką.

W razie wojny pomiędzy Polską a Rosją Estonja i Łotwa nie mają czego się obawiać, gdyż terenem wojny będzie Ukraina i Białoruś, gdzie już obecnie skoncentrowane są siły bolszewickie. Gdyby główny atak był skierowany przez Dyneburg, to wówczas Rosja musiałaby przerzucić swoje siły z Ukrainy, t. j. z terenu, na którym coraz bardziej szerzą się tendencje narodowe. A gdyby przerzuciła gros swoich sił pod Dyneburg, to Polacy małemi siłami mogliby wstrzymać na tym odcinku ofensywę bolszewicka, a sami łącznie z Ukraińcami i chejsk armję sowiecką z południa. Gdyby zaś Rosja sowiecka wsz

Pożar młyna w Nowogródku

Wczoraj w nocy z niewyjaśnionych przyczyn zaczął palić się młyn Krolewiecki...

Kurs kroju życia i robot kobiecych. Z ramienia Rady Opiekunów Kresowej w Wilnie...

Ucznicy kursów w Gornicy.

go, kurs ten trwał od 24 stycznia do 30 marca r. b. frekwencja kursu od początku...

BARANOWICZE

— Posiedzenie Rady Miejskiej. W dniu 30 kwietnia r. b. w sali Magistratu odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej.

Przystąpiono do wyboru przedstawiciela Rady Miejskiej do Sejmiku Baranowickiego.

W imieniu frakcji polskiej przesyłał p. p. Terajewski proponując p. Antonowicza...

Przystąpiono do głosowania w wyniku którego Radny Antonowicz otrzymał 8 głosów...

Burmistrz proponuje 10-minutową przerwę, która faktycznie trwa 30 minut.

Wniosek radnego Machaja odrzucono wszystkimi głosami przeciw 4.

Następnie p. Machaja proponuje wniosek p. Terajewskiego...

Wileńskie troski i poszukiwania leśalskowe

Autor, któryby akcję swjej powieści rozpoczął z rokiem 1930, niewątpliwie od słów: „wiosna tego roku przyszyła jak chniecie dalekiego południa wyjątkowo wcześniej...”

LISTY WYBORCZE w OKRĘGU Nr. 62 LIDA

Zgłoszono ogółem 13 list

LIDA. 7.V. (tel. własny „Słowa“). Następujące listy zostały uznane za ważne przez komisję wyborczą...

Awantury komunistyczne w Senacie Czechosłowacji

PRAGA. 7. V. (PAT). W czasie wczorajszego plenarnego posiedzenia Senatu do szło do incydentu, wywołanego przez komunistów.

P. Dewey powraca do Warszawy

BUKARESZY. 7.V. Pat. Doradca finansowy rządu polskiego p. Dewey wyjechał dziś rano do Warszawy.

Sledztwo w sprawie napadu

BUKARESZY. 7.V. Pat. Policja prowadzi energiczne sledztwo celem wykrycia sprawców napadu rabunkowego na panią Szembekową...

Rozgrywki o puchar Davisa Mecz pomiędzy Polską a Anglią

WARSZAWA. 7.V. Pat. Na skutek telegraficznej prośby Anglii Polski Związek Lawn-Tennisowy zgodził się rozegrać mecz z Anglią o Puchar Davisa...

Straszliwe skutki tornada w Ameryce

DALLAS. 7.V. Pat. Tornado, który zszalał tu w okolicy, powstał w Vaco (stan Texas), potem pasem 300-metrowej szerokości przeszedł przez trzy okręgi...

Proces Józefa Wójcika przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie

WARSZAWA. 7. V. PAT. W warszawskim Sądzie Apelacyjnym rozpoczął się dziś proces Józefa Wójcika, skazanego przez Sąd Okręgowy na dwa lata więzienia...

Advertisement for PIVO (Beer) by E. Lipski, located at ul. Popławska 31, tel. 16-19.

Demokratyczne kółtuństwo

Jest rzeczą ciekawą i zasługującą na podkreślenie, że obie wileńskie gazety demokratyczne, po wystawieniu „Przestępców” w teatrze na Pohulance...

Po zawieszeniu sztuki teatralnej

Zarządzenie władz zawieszające przedstawienie w teatrze na Pohulance sztuki „Przestępcy” odbiło się jak się okazuje echem w całej Polsce.

Ze zdania co do wartości „Przestępców” są podzielone dowodzą chociażby zgoda województwa na urządzenie zamkniętego przedstawienia dla rzeczoznawców...

Zdaniem niektórych, że to wszystko jest prawda, możemy zarzucić niemoralną tendencję autorowi? Zgadnie mi się, że nie!

Bo przecież dzisiaj demokracja, opierająca się na słynnej deklaracji praw człowieka i obywatela zaprzecająca wszystko, co na wielkość tej deklaracji wpływało.

Może nikt tak wyraźnie, jak młodzież nie widzi zgłębioną nurtującą starze społeczeństwo, i nie dostrzega tego fałszu w hipokryzji, którym stara się ukryć wewnętrzny gniew...

Profesor Limanowski w swojej recenzji po wiedział „Kto niewinnie niech rzuci kamieniem”. Da flegmę der hund begraben.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Teraz Narocz. Pozwólmy sobie odwołać się do tego, cośmy na jesieni roku zeszłego w tej sprawie pisali w „Słowie”.

Advertisement for Nasiona (Seeds) by Zygmunt Nagrodzki, Wilno, Zawalna 11-a.

Advertisement for Nekrologi, ogłoszenia, różne reklamy do „Słowa” by Stef. Grabowskiego in Wilno.

Advertisement for Dia Stasia, Zosi, Julci i Heil, najlepszym podarkiem jest książka!

Advertisement for Wacława Mikulskiego, Wileńska 25, Tel. 664.

Advertisement for Towarzystwa Przyjaciół Narocza, a muzeum regionalne im. Witkiewicza.

Advertisement for Wacława Mikulskiego, Wileńska 25, Tel. 664.

Advertisement for Wacława Mikulskiego, Wileńska 25, Tel. 664.

Advertisement for Wacława Mikulskiego, Wileńska 25, Tel. 664.

Advertisement for Wacława Mikulskiego, Wileńska 25, Tel. 664.

Przed 11-giemi Targami Północnymi

DZIAŁ ROLNY

Przed tygodniem odbyło się posiedzenie Sekcji Rolnej Komitetu Organizacyjnego 11-gich Targów Północnych w Wilnie, na którym to posiedzeniu powzięto szereg uchwał dotyczących udziału rolnictwa.

Według informacji udzielonych nam przez p. Jana Czernieckiego wiceprezesa Sekcji Rolnej sprawa udziału w Targach rolnictwa przedstawia się następująco:

Wystawy rolniczej jako takiej nie będzie, natomiast dział rolny będzie ją niejako zastępował na Targach.

Powodem rezygnacji z urządzenia wystawy rolniczej, która miała miejsce podczas pierwszych Targów, jest przede wszystkim i bodaj jedynie to, że organizacja wystawy rolniczej pociągnęłaby za sobą duży nakład pracy, materiał wystawowy zrzalaby się za pewne — jednak koszty byłyby zbyt duże aby ryzykować pod tym względem.

Targi rolnicze zorganizowane zostaną w celu pobudzenia zainteresowania producentów i kupujących, wskazania producentom co mają produkować chcąc mieć pewność zbytu.

Nie mamy pretensji — informuje nas dalej p. wiceprezes Sekcji — do tego aby Targi odzwierciedlały całokształt naszego życia gospodarczego, chcemy raczej uwzględnić tylko specyficzne na naszym terenie dziedziny wytwórczości rolniej.

Chodzi tu głównie o to, co wywzimy, względnie co mamy na zbytu, a więc, len, rośliny lekarskie, drzewo, konie, bydło, świnię, owce, wrzósłki, drób, ryby i t. p.

Handlowcy drobnu noszą się z zamiarem zorganizowania wystawy, a Wilno Rybackie wystąpi ze sprzedażą żywych ryb przechowywanych w stawkach.

Prócz tego przewidziany jest udział ogrodnictwa (chodzi tu o zainteresowanie nie Lotwy naszymi owocami), kwiaciarstwa, warzywnictwa, pszczelnictwa oraz działy grzybów i jagód leśnych.

Cały szereg organizacji rolniczo-handlowych zgłosiło już chęć przystąpienia do prac a niektóre z nich przystąpiły już nawet do pracy przygotowawczej, i grupują materiał wystawowy.

Jaką korzyść realną mogą dać takie Targi — zapytujemy — i jaki jest stosunek ogółu rolników do Targów?

Targi rolnicze wskażą produkty eksportowe posiadane na Wileńszczyźnie, a przez to samo przyczynią się do wzmocnienia ruchu przez wywołanie popytu.

Jak dotąd rynek polski nie jest dostatecznie poinformowany o tem co ewentualnie mamy na sprzedaż, czego produkujemy więcej, a co jest poniekąd naszą specjalnością.

Co do drugiego pytania, trudno obecnie nam odpowiedzieć, gdyż nie stwierdziliśmy jeszcze bezpośrednio zainteresowania rolników jako producentów. Liczymy że rolnicy będą reprezentowani przez swe zrzeszenia gospodarcze, nie wykluczony jest jednak udział indywidualny.

Czy udział rolników na posiedzeniu Sekcji Rolnej był znaczny?

Na posiedzeniu rolnictwo reprezentowane było przez wszystkie zrzeszenia istniejące na terenie naszym. Zresztą podam panu skład zarządu Sekcji Rolnej dla zorientowania się jakie organizacje i instytucje są reprezentowane.

Przesłem jest p. Zygmunt Borkiewicz, wiceprezesem inż. Jan Czerniawski, oraz pp. prezes Związku Ziemiańców Hipolit Giezciewicz, dyrektor Szemioth, Stanisław Osiecki, Zygmunt Nagrodzki, dyrektor L. Maculewicz, dyrektor Kokoński i dr. Jagmin.

Sekcja dzieli się na następujące działy: produkcji roślinnej (dr. Jagmin), ogrodniczo-pszczelnicy (Krauz i Krywko), zwierzęcy (Fr. Wierzbicki) leśny (inż. Wyszczka) i rolniczo-handlowy (Witwicki, Nagrodzki).

Zaznaczyć należy, że w okresie Targów odbędzie się Wszechpolski Zjazd Ogrodnicy, a poźniej przewidywane są zjazdy innych.

Na tem zakończyliśmy nasz wywiad.

Dzień Marszałka Piłsudskiego

Dzień wczorajszy Marszałek Piłsudski spędził w pałacu, korzystając jedynie z dłuższych spacerów po ogrodzie pałacowym.

W najbliższej przyszłości p. Marszałek zamierza udać się na krótki pobyt na wieś do majątku Pikielskiej w gminie Podbrzeskiej w celu zobaczenia się z rodziną.

KRONIKA

8 Dnia Stanistawa jutro Grzegorza

W. słońca o g. 3 m. 54

Z. słońca o g. 7 m. 11

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B. w Wilnie z dnia 7 — V. 1930 r.

Cisnienie 760

Temperatura średnia $\pm 11^{\circ}\text{C}$

Temperatura najwyższa: 15°C

Temperatura najniższa: $+ 2^{\circ}\text{C}$

Opad w milimetrach: —

Wiatr przeważający: wschodni

Tendencja barometryczna: bez zmian

Uwagi: pogodnie.

KOŚCIELNA

(k) Nieustanna adoracja Przenajświętszego Sakramentu. Dnia 9 maja w kościele w Białobrodzie przypada całodzienna adoracja Przenajświętszego Sakramentu dnia 10 maja w kościele w Zydomi.

Dnia 8 maja przypada odpust z tacy święta spątrona, św. Stanisława, pod którego imieniem następujące kościoły istnieją: Bazylika wileńska, kościoły: w Dąbrowie, Dalek, Dohinowie, Łacku, Łosku, Międzyole i Wysoku.

URZĘDOWA

In tabulacja dóbr kościelnych. Rada Ministrów wyznaczyła p. Michała Pawlikowskiego, naczelnika wydziału w wileńskim urzędzie wojewódzkim, na delegata Rządu na obszar archidiecezji Wileńskiej i diecezji Pińskiej do spraw wpywania do ksiąg hipotecznych własności polskich osób prawnych kościelnych i zakonnych.

Zarządzenie to jest dalszym krokiem na drodze realizowania Konkordatu, mającym na celu uporządkowanie formalnie praw własności Kościoła w województwach kresowych.

Zmiana terminu posiedzenia Rady Wojewódzkiej. Jak się dowiadujemy posiedzenie Rady Wojewódzkiej zostało przeniesione z 10 bm. na 12 bm. o godz. 10. Porządek dnia nie będzie zachowany ten sam.

MIĘJSKA

Miasto Wilno uzyskało nowy plac pod zabudowę. W myśl rozporządzenia Rady Ministrów grunt skarbowy położony w Wilnie na Antokołu pomiędzy ulicami: Kościuszki, Holenderskiej i Przejazd o powierzchni 13.126 m² przekazany został gminie m. Wilna pod zabudowę domami mieszkalnymi. Suma sprzedajna wynosi 26252 zł. t. j. 2 zł. za 1 m. kw. gruntu w równych ratach rocznych w przeciągu 5 lat.

WOJSKOWA

Przed poborem rocznika 1909 r. Wileński Starosta Grodzki przypomina, iż zgodnie z obwieszczeniami o poborze rocznika 1909 wszyscy poborowi obowiązani zgłaszać się przed komisję poborową, posiadając dowód stwierdzający tożsamość osoby i jedną fotografię. W razie nie posiadania dowodu tożsamości należy zaświadczyc jedną fotografię w odnośnym komisarzacie policyjnym. Nadto Starostwo przypomina, iż niepunktualne zgłoszenie się do poboru, tj. bez zachowania ustalonej kolejności planu poborowego pociąga za sobą surową odpowiedzialność. Poborowi winni się stawić do poboru codziennie od godz. 8 rano.

Chwilowe zmiany w PKU. Komendant PKU Wilno Miasto p. mjr. Ossowski od dnia 2 maja do dnia 28 czerwca rb. tj. na czas poboru głównego rocznika 1909 urzędować przy komisji poborowej ul. Bazylińska 2. Na czas poboru zastępstwo komendy PKU objął kpt. Mikołaj Berent, kierownik 2 referatu.

SZKOLNA

Aktualny okólnik Ministerstwa Oświaty Ministerstwa WR i OP w okólniku wystosowanym do dyrekcji szkół średnich zaleca m. in. by wszyscy konający ze zakładu bez względu na to, czy zamierzają zgłosić się do ochotniczej służby wojskowej, czy też nie, zawiadomili o fakcie uzyskania świadectwa dojrzałości właściwą PKU aby nie było już żadnej wątpliwości co do uzyskania przez nich prawa do skróconej czynnej służby wojskowej.

Przypomnienie że ze względu na rozpoczęcie niedawno egzaminu maturalnego jest b. aktualne.

UNIWERSYTECKA

Z Uniwersytetu. W dniu wczorajszym o godzinie 13 w Auli Kolumbowej Uniwersytetu odbyły się promocyjne do doktora wzniesienie laureatów następujących osób: Krystyna Chyła, Pietkiewicza Józefa.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Odczyt Wil. Tow. Eugenicznego. Z ramienia Wileńskiego Towarzystwa Eugenicznego odbędzie się następujące odczyty: 1) w lokalu Poradni Towarzystwa Żelazowskiego go 4. c. m. o godz. 18 odczyt kr. Zygmunta Tymańskiego na temat „Psychologia przestępcy”, 2) w lokalu Oficerskiego Kasyna Garnizonowego, ul. Mickiewicza nr. 13 a. d. 11 m. o godz. 12 w połud. odczyt mjr. Adama Kozłowskiego na temat „Rola oficera jako wychowawcy i nauczyciela” 3) w lokalu oficerskiego Kasyna Garnizonowego w dniu 18 m. o godz. 12 w połud. odczyt kpt. Jędr. Ulanckiego o zawodzie oficera. Wstęp bezpłatny.

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne Zebrań Towarzystwa odbędzie się w gimnazjum im. Słowackiego w sobotę 10 maja br. o godz. 19. Na porządku dziennym sprawy organizacyjne i referat dr. Douba „O powstaniu niemieckiego języka literackiego.”

(k) Zebranie Stowarzyszenia Żywego Roznancza męskiego i żeńskiego parafii po Bernardyńskiej odbędzie się 11 maja po sumie dla członków zamieszkałych i z przedmieścia, a po Nieszporach dla członków miejscowych.

SPORTOWA

Regaty modeli jachtów żaglowych, organizowane przez miejscowy Oddział Ligi Morskiej i Rzeźniczej odbędzie się w czerwcu na jeziorach Trockich. Na kurs modelarstwa młodzież może się jeszcze zapisywać u p. A. Garmysza w piątki o godz. 16 — 18 w sali robot gimnazjum Zygmunta Augusta.

BALE I ZABAWY.

Rewja i tańce u Techników. Stowarzyszenie Techników Polskich w Wilnie w swoim lokalu (Wileńska 33) w sobotę 10 m. o godz. 8.30 urządzi zabawę towarzyską urozmaiconą rewją i tańcami. Na program rewjowy złożą się: piosenki, rewelersy, monolog, tańce i lekka muzyka na 2 fortepiany. Konfiterankę prowadzi p. Mirski.

ROZNE

Podatki w maju. Władze podatkowe przypominają płatnikom podatków bez pośrednich, że w miesiącu maju rb. płatne są następujące podatki:

1) w ciągu miesiąca mają — państwo — podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za kwartał 1-szy rb., tudzież podatek od lokali i placów niezabudowanych za II kwartał rb.

2) do 15 maja — państwowy podatek przemysłowy od obrót osiągniętego w kwietniu rb. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. z przemysłowe I — V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przedsiębiorstwa — sprawozdawcze;

3) do 15 maja — I rata państwowego podatku przemysłowego od obrót za rok 1929 (II rata płatna będzie do 15 czerwca) z tytułu różnicy pomiędzy kwotą wymierzonego podatku za 1929 r. a kwotą przypisaną zaliczek na tenże rok, przez wszystkie przedsięwzięcia handlowe i przemysłowe.

Uroczystość poświęcenia samorządowej szkoły dziewczęcej w Antonowie. W folw. Antonowo, pow. oszmiańskiego odbyła się uroczystość poświęcenia samorządowej szkoły dla dziewcząt.

Na uroczystość tę przybyli naczelnik działy rolniczej i weterynaryj Urz. Wojew. Szaniawski, starosta oszmiański Kowalewski, członkowie wydziału powiatowego Sejmiku i komisji rewizyjnej sejmiku oszmiańskiego, oraz obydwaj tego powiatu ze sfer ziemian, średniej i drobnej własności, jak również uczniowie nowopowstałej szkoły z ich opiekunami.

Aktu poświęcenia szkoły dokonał ks. dziekan Piekarski w asystencji ks. proboszcza Nurdowskiego.

Okolicznościowo przemieniana, wygłosił naczelnik wydziału Szaniawski, ks. Piekarski starosta Kowalewski oraz prezes miejscowego Towarzystwa Rolniczego Kół i Org. Rolniczych p. Zyliński. Omówili oni znaczenie powstającej placówki kulturalno-oświatowej dla powiatu oszmiańskiego, przy czym podkreślono było przez p. Szaniawskiego, iż szkoła w Antonowie powstała z woli zbiorowej sejmiku i drobnych rolników pow. oszmiańskiego. Na wniosek p. starosty zebrani uchwalili wysłać depeszę do ministra rolnictwa i wojewody wileńskiego z wyrażeniem wdzięczności za okazaną pomoc przy organizacji szkoły. Po podpisaniu przez wszystkich obecnych księgi pamiętnikowej szkoły zebrani zwiedzili budynki i urządzenia szkoły, które przedstawiały się imponująco. Uroczystość zakończyła się śniadaniem wydanym przez dyrektora szkoły p. Jeleniewskiego.

Wybory do sąd mielskich i gminnych. Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych ukaze się rozporządzenie w rozpisaniu nowych wyborów do sąd mielskich na terenie województwa wileńskiego, nie wyłączając i m. Wilna, które to wybory mają się od być prawdopodobnie w miesiącu lipcu. Co zaś dotyczy wyborów do rad gminnych pow. Wileńskiego Trockiego to — odbędzie się one na jesieni rb.

TEATR I MUZYKA

Teatr mijski na Pohulance. Dziś przedstawienie zawieszono.

Widowiska z okazji Tygodnia Polskiej Macierzy Szkolnej. Poczynając od piątku 9 maja w teatrze mijskim na Pohulance odbędzie się szereg widowisk polskich z okazji Tygodnia Polskiej Macierzy Szkolnej. W piątek 9. 5. „Wielki człowiek do matych interesów” Fredry, w sobotę 10. 5. po południu o godz. 3 widowisko dla dzieci i młodzieży „Cudowny pierścien” bańi Warnekiego kw., wieczorem o godz. 8 „Krajkowacy i Górale” opera narodowa Kurpińskiego. W niedzielę 11. 5. po południu o godz. 3 „Cudowny pierścien” bańi Warnekiego, wieczorem komedia Smólskiego „Błędny bokser”. Ceny miejsc na wszystkie te przedstawienia są minimalne, wynoszą bowiem od 20 do 30 gr.

Występy Eugenjusza Bodo. Najbliższą premierą teatru na Pohulance będzie interesująca sztuka amerykańska „Śpiewak jeżdżący”. W roli tytułowej wystąpi znany komity artysta Teatrów warszawskich Eugen jusz Bodo.

Teatr mijski Litnia. Ostatni występ rewji wileńskiej. Dziś poraz ostatni „Gigich majowe” rewja w 15 obrazach piera Drwica, Mirskiego i Świętochowskiego. Bogaty i naderzany barwny program rewji zawiera nowe aktualne piosenki, skacetyl, rewelersy, produkcje taneczne. Humor, satyra i młodziwieczerwa cechują przedstawienia rewji wileńskiej, która zyskała ogólną sympatję i polkaskich widzów.

Poranek Ejsmond i Modrakowskiej dla dzieci. W najbliższą niedzielę o godz. 12 w południe czeka wileński dzieci atrakcja niebyłajaka: wiosenny poranek pt. „Pójście o dziatki”. Cała lura opowiadań, piosenek, bajek, mówionych i śpiewanych historyjek i przygód. Opowiadać będzie własne śliczne powiastki i bajki znany poeta Ejsmond śpiewać będzie uroczą pieśniarką, wielką przyjaźniorką dzieci p. Modrakowska. Na wiekła będzie wesoło, wesoło i luźno. Akompaniują p. W. Trocki. Bilety od 50 gr. do 3 zł. 30 gr. Dla grup od 10 osób specjalne niższe.

Występy Teatru Rosyjskiego z Rygi. Jutro rozpoczynają się gościnne występy znakomitego zespołu Teatru Rosyjskiego z Rygi. Repertuar nadwyrz wartościowy zapowiada: w piątek 9. 5. „Trzy siostry”, Czecho wada, w sobotę 10. 5. „Gnanydo szlachki”, Turgeniewa, w niedzielę 11. 5. „Dama kamelijowa”, Dumasa, w poniedziałek 12. 5. „Mieszkanie Zołki” Bulhakowa, we wtorek

Natalja z Marksenów
Kazimierzowa TYSZYŃSKA
po długiej a ciężkiej chorobie zasnęła w Bogu opatrzona Św. Sakramentami, dnia 1 maja 1930 r. przeżywszy lat 60.
Pochowana dnia 5 maja 1930 r. w grobach rodzinnych na cmentarzu w Krasnem, ziemi Wileńskiej.
O czem zawiadamiają stronskani
mąż, siostra, dzieci i wnuki.

Jan Burhard
Emeryt Urzęd. Wojew. Wil.
Opatrzony Św.Św. Sakramentami zmarł po długich a ciężkich cierpieniach dnia 7 maja 1930 r. w wieku lat 61
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Rzeźniczej 12 do kaplicy na cmentarzu Rossa odbędzie się dnia 8 maja o godzinie 6 ej wieczorem. Nabożeństwo żałobne w kaplicy cmentarnej na Rossie i złożenie zwłok do grobu rodzinnego tamże odbędzie się dnia 9 maja o godz. 9 i pół.
O czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pograżeni w głębokim smutku
ZONA, SYN I CÓRKA.

SPORT

Bieg „Słowa” zbliża się

Przypominamy, że wkrótce, bo już którzy w ub. roku nie zgłosili swojej 18 bm. odbędzie się na terenie ogrodów mijskich doroczny drużynowy z czołowych klubów lekkoatletycznych bieg o nagrodę przechodnią, puhar ufundowany przez Redakcję „Słowa”.
Jak wynika z ilości zgłoszeń jakie nadesłano już do kierownika biegu p. Herholda (Ośrodek WF. Ludwiskarska 4) ilość drużyn zgłoszonych w tym roku będzie znacznie większa niż w latach ubiegłych.
M. in. startować będą akademicy, zgłoszenia.

13. 5. „Burza” Ostrowskiego. Zainteresowanie się publiczności wielkie. Rozstałe bilety w kasie zamawiały 11 — 9 w. bez przerwy.

CO GRAJĄ W KINACH?

Hollywood — Szampaniec i życie.
Piccadilly — Graż w szachy.
Sport — Biali Indianie.
Hejlos — Biele cienie.
Mijskie — „Plac Waszyngton 13”.
Światowid — O czeni się nie mówi rozdziałom.
Ognisko — Zemsta hrabięgo Mont e.
Christa.
Wanda — Ostatnie monarchowie.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

Wypadki w ciągu doby. W czasie od 6 do 7 bm. zanotowano w Wilnie różnych wypadków ogółem 30. W tem było kradzieży 6, przekroczeń administracyjnych 16, zakłócen spokoju publicznego i nadużycia alkoholu 7.
Powie się iż 19 letni chłopiec. Wczoraj rano popełnił samobójstwo 19 letni Samuel Jaszpan przebywający chwilowo u swych krewnych w N. Wilejce, właściciel tartaku Sorokich. Jaszpana znaleziono w szacęgo na sznurze w zabudowaniach tartaku już bez znaków życia.
Powodem samobójstwa ma być jakoby choroba nerwowa.

Uciekł z Wielucian. W dniu 6 bm. z zakładu poprawczego w Wielucianach zbiegł Herc Chazen zamieszkający poprzednio w Brzeszcu n. B. Policja powiadomiona o ucieczce wszczęła poszukiwania.

Symulacja czy kradzież. Jan Jankowski mieszkaniec wsi Biecinajki gminy krewskiej powiadomił policję o kradzieży z jego mieszkania 974 złotych i garoborby.

Są pewne dane które nasuwają policji przypuszczenie że Jankowski kradzież symuluje.

Pożary. We wsi Kolesniki gminy Podbrzeskiej spłonął dom mieszkalny i zabudowania gospodarcze na szkodę Kazimierza Azgina.

Tej samej nocy spłonął dcm, chlew i zboże Antoniego Bohdanowicza w zaścianku Karolinie gminy suwilewskiej (Brasław). Przyczyną pożarów nie są ustalone.

Porwanie. Na tle porachunków osobistych powstała bójka pomiędzy mieszkańcami wsi Kurumocze (Mołodziec) w czasie której jeden z nich Aleksander Cybulski otrzymał kilka ciężkich ciosów kijem w głowę.

Kradzież. Z robot mijskich przy ul. Jakóba Jasniskiego skradziono narzędzia które następnie zostały oddalone w sklepie Derszala Mowszy przy ul. Kiczki 12.

Derszał oświadczył, że najpewniej od nieznanego mu osobnika za kilka złotych.

Podrutki. Przy ul. Ludwiskarskiej 8 znaleziono podrutka pcy ul. męskiej narodowości żydowskiej w wieku około 1 miesiąca.

Również pod Opś (Brasław) podruczono chłopaka 4 tygodniowego owiniętego w przesieradko z literami K. H.

Przemęt. Na stacji kolejowej w Wilnie policjant zatrzymał Wulfia Mosejnikowa (Kaszana 2) i Marta Edebmiana z Dukst przy których znaleziono 65 kilogramów rozdrynek pochodzenia zagranicznego.

Pożar w Lebidzie. Z niewyjaśnionych przyczyn wybuchł pożar w zabudowaniach Antoniego Rydzkiewicza w m. Lebidzie powiatu Motoczcańskiego w skutek czego uległy zniszczeniu dom mieszkalny i zabudowania gospodarcze z inwentarzem żywym. Ponadto spłonęły sąsiednie zabudowania Berka Mińskiego.

Zaginiecie nerwowe chorej. Przed paru dniami z hotelu „Italia” wyszła i gdzieś zaginęła J. Wiżyńska nerwowa chora.

Zaginęta brunetka o owalnej twarzy, ubrana była w brązowe palto z futrzanym kołnierzem granatowy beret, z pod palta widać czerwony sweter otulający szyję. W razie zauważenia takiej należy doprowadzić ją do policji z powołaniem się na rodzinę zam. w hotelu „Italia”.

Wypadki samochodowe. Przy ul. Mickiewicza i Orzeszkowej taksiwka Nr. 128 kierowana przez szofera Stefania Niedzwiedzkiego (Rysa 25) najechała na 5 letniego Józefa Plewina (Subocz 8) — który doznał ogólnych potężeń.
Pod autobus 142.90 wpadła Anna Łowkis (Sołtanska 22)
Nagły zgon. Onegdaj w nocy zmarł nagle z niewyjaśnionych przyczyn 22 letni uczeń instytutu gospodarczego Jan Krukowski (Bernardyński 3). Trupa jego znaleziono rano w łózku.
Chłopi potrzelił gajowego. We wsi Skojstery gminy mijskiej kręku mieszkańców tej wsi z mijskim Bronisławem Kry-

Specjalna komisja na czele z generalnym konserwatorem Rzeczypospolitej

ZBADA STAN RUIN NA GÓRZE ZAMKOWEJ.

W dniu dzisiejszym przybywa z cji ruin i baszty na Górze Zamkowej Warszawy do Wilna generalny konserwator Rzeczypospolitej prof. Remer wraz z naczelnikiem wydziału Ministerstwa WR i OP inż. Wojciechowskim w sprawach służbowych. Po przyjeździe generalnego konserwatora będzie m. in. poświęcony sprawom konserwa-

Łotewsko-estońsko-rumuński-polska komisja obraduje w Wilnie

W dniu wczorajszym rozpoczęły się w Wilnie obrady łotewsko- estońsko-rumuński-polskiej komisji kolejowej, powołanej dla opracowania taryfy bezpośredniej komunikacji między temi państwami.

Obradom komisji przewodniczyć będzie specjalny delegat ministerstwa, naczelnik Wysocki, prace zaś komisji potrwają przypuszczalnie 12 — 14 dni

Wycieczka dziennikarzy żydowskich do Kowna

Kilku dziennikarzy żydów z Wilna projektuje wycieczkę do Kowna i ostatnio czynili oni starania u władz litewskich o zezwolenie przekroczenia linii granicznej w pobliżu Wilna, by tą krótszą drogą dostać się do Kowna.

Jak się dowiadujemy Litwini zasadniczo zgodzili się udzielić zezwolenia na wjazd do Litwy lecz sprzeciwili się przekraczaniu granicy koło Jewia.

Wobec tego wycieczka ma udać się do Kowna drogą przez Łotwę.

Z Banku Związku Kupców i Przemysłowców w Wilnie

Dnia 30 ubiegłego miesiąca odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Związku Kupców p. J. Szeskina, Doroczne Ogólne Zebranie udziałowców Banku Spółdzielczego Związków Kupców i Przemysłowców, przy ul. Niemieckiej 22, przy udziale około 200 osób; jak wynika ze sprawozdania odczytanego przez Prezesa Zarządu, W. Kryńskiego i dyrektora Banku inż. E. Kroszka, Bank wykazał dalszy i dosyć szybki rozwój. Własny kapitał wzrósł ze zł. 117.000 do 136.000, ilość członków osiągnęła już 520 osób. O zaufaniu do Banku świadczy fakt, że wkłady powiększyły się ze zł. 362.000 do zł. 467.000 inkaso ze zł. 570.000 do zł. 919.000 i t.d. Kredyty w różnych bankach w tej liczbie w Banku Polskim oraz Banku Gospodarstwa Krajowego wynoszą obecnie 308.000 złotych. Szczególnie rozwinęły się operacje towarowe i dewizowe, w związku z kredytami uzyskanymi przez bank zagranicą. Ogólny obrót osiągnął 53 milionów zł. W roku 1929 bank dał czysty zysk zł. 8.197.47.

TE NOŻYKI
naprawdę są warte swą cenę! — Są to bowiem nożyki z marką **Gillette**

Dzierżawa
cukierni i hotelu przy Zakładzie Zdrojowym w **Druskienikach**
jest do wzięcia na sezon kąpielowy od 15 maja do 30 września b. r. Warunki ustne i pisemne w Zarządzie Zdrojowym w Druskienikach. —

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Osiemnasty zeszyt „Świata”

Osiemnasty zeszyt „Świata” przynosi interesujący artykuł, omawiający „Przebudzenie się Indji” p. t. „Ghandi”. Włodzimierz Perzyski w błyskotliwej nowelce p. t. „Cichy dramata” daje świetny konterfeit warszawskiej parckii. Magdalena Samozwaniec wesoło opowiada „O czarach życia codziennego”. Poza tem znajdujemy ciekawe feljtony: „Na granicy”, „Miasto — obrzym” Nowy York, „Polska prymabaleryna w Japonii” oraz dodatek „Świat sportowy”, zawierający ciekawe informacje o zaczynającym się sezonie wycieczkowym. Liczne ilustracje pogoniszą grafiżmami tego bogatego zeszytu. W bieżącym numerze „Świata” rozpoczynać druk sensacyjnej powieści Claud Aneta p. t. „Mayerrling”.

Dobry humor. Nie mogą mieć dobrego humoru ludzie cierpiący na zaparcie, gdyż wadliwa działalność kiszek zatrzyma im całe życie. Zastosowanie **Cascarien Lepinca** — ilości 1 lub 2 pigulek, wieczorem, podczas jedzenia przywróci im natychmiast radość życia. Sprzedaj w wszystkich aptekach

sztelem na czele, wszczęły zwadę z gajowym hsow państwowych Janem Palciewiczem do którego od dawna mieli urazę.

W trakcie zajęcia Palciewicz widząc się zagrożonym wobec skierowanych w jego stronę rewolwerów użył pierwszy broni i ranił Kryształa w pierś.

W tym momencie padł strzał z ręk Kryształa wskutek czego Palciewicz został ranny w nogę.

Rannych przewieziono do szpitala sw. Jakóba w Wilnie.

W sprawie tej policja prowadzi energiczne dochodzenie.

Kradzież mieszkańcowa. Abramowi Kaganowi (Bosaczkowa 7) skradziono z mieszkania dwa pakta wartości 1250 złotych

W folwarku Markucie nieznaną sprawcy skradł drobiu na 300 złotych.

Również oszadono mieszkanie Szymona Tomaszewicza (Kropiwnica 13) do którego podkazał snu domowników dostał się złodziej Zachowując jak najszybciej idącą w stronę Rabusie otworzył szafę i wybrał garderobę wartości kilkadziesiąt złotych.

Mia służka. Bronisława Korczakowska dopuściła się kradzieży 27 dolarów na szkodę swojej chlebodawczyni Rebecki Gromnik (W. Pohulanka 17). Część pieniędzy Korczakowska zdolała już wydać na różne

